

Een rondje groen Vlaardingen met een bevlogen bomenplanner

‘Met positieve groenberichten laten zien dat we een steentje willen bijdragen aan een betere aarde’

Edwin van der Burg is bomenplanner in Vlaardingen. Althans, zo ziet hij zijn functie, waarin hij verantwoordelijk is voor ontwerp tot en met communicatie over bomen. Vlaardingen, een behoorlijk groene plek ten westen van Rotterdam, is opgebouwd als een klavertje vier. We doorkruisen op de elektrische gemeentefiets het zuidoostelijke blaadje, op zoek naar boeiende boomplekken.

Auteur: Hanneke Tax

De oudste linde van Vlaardingen met het informatiebord

‘Stedelijk gebied krijgt steeds meer ondergrondse infrastructuur en daar tussendoor moeten dan nog wat bomen’

Edwin van der Burg is een opvallende verschijning, met zijn rode baard en energieke uitstraling. Hij heeft dan ook ‘de leukste baan die je kunt bedenken’ en die is ook nog eens speciaal voor hem gecreëerd. ‘Eigenlijk was ik opzichter bij Wijkbeheer toen ik hier drie jaar geleden kwam, maar al snel gingen twee groencollega’s op het stadhuis met pensioen en zat een derde ziek thuis. Ze vroegen mij om verschillende taken te combineren. Dat maakte een vrij gewone baan opeens heel bijzonder: ik hou me bezig met ontwerpen, aanleggen, beheer én communicatie rond bomen. Wat gelukkig niet wil zeggen dat ik alles in mijn eentje beslis of doordruk wat ik wil. Dan zou ik het niet lang uithouden, haha. Ik kan het ook aan andere gemeenten aanraden om het werk op deze manier te organiseren.’

We pakken de fietsen uit de schuur en gaan als eerste naar het Landje van Chardon. Niet dat die volksnaam op de kaart zult aantreffen; het is de naam van de laatste boer die hier zijn erf had. ‘Hier stond vroeger een grote boerderij, met een rij platanen langs de oprit. Die platanenrij zie je daar nog staan. Het landje is in de jaren tachtig gered van het plan om hier een verkeersplein aan te leggen. We houden het nu grotendeels als ruigte. We laten het gras en de kruiden hoog groeien, want dat is goed voor de diversiteit en niemand heeft er last van.’ We stappen af bij een bijzondere boom met daarnaast een bord. ‘Dit is wat ik wilde laten zien: deze oude lindeboom is helemaal hol. Het bordje is een van de eerste dingen die ik mocht doen toen ik bij de gemeente begon. Een bewoonster maakte een melding vanwege het onleesbare vieze bordje dat er stond, terwijl dit een heel bijzondere boom is, namelijk de oudste van Vlaardingen! Op het nieuwe bord staat uitleg over de geschiedenis en waarom de boom geknot moet worden; hij zou anders zijn eigen gewicht niet meer kunnen dragen.’

Paardenkastanjes redden met infrarood

We fietsen verder naar de Julianasingel, waar in de middenberm een dubbele rij paardenkastanjes opvalt. Ze staan er op het eerste gezicht

prachtig bij, maar dat is schijn. ‘Deze kastanjes hebben een paar maanden geleden een infraroodbehandeling gehad. De meeste zijn namelijk besmet met de kastanjabloedingsziekte. Dat was een flinke investering, en we hopen dat het resultaat oplevert. Ik zie in elk geval nog geen nieuwe ‘bloed’plekken. De hoop is dat de bomen dankzij deze behandeling langer meegaan, hoewel ze eigenlijk al niet ideaal staan. Op deze plek zou een enkele rij bomen beter zijn, omdat ze nu zo dicht op de weg staan. We zijn er nog niet uit wat we op termijn met deze laan gaan doen. Verderop zijn de kastanjes nog niet behandeld. Hier waren al zoveel exemplaren uitgevallen dat het laanbeeld al was verstoord. Gaan we er nieuwe kastanjes tussen plaatsen of een andere soort, of kappen we de overgebleven bomen en planten we nieuwe? Moeten we vasthouden aan een laan met één soort of bekijken we het per vlak? Er zijn veel mogelijkheden waar we ook samen met omwonenden over nadenken. Voorlopig is het hopen dat de infraroodbehandeling is aangeslagen.’

Infraroodbehandeling

De infraroodbehandeling werd uitgevoerd door idverde, met technische ondersteuning door TreeHold. Bij deze behandeling wordt de stam ‘ingepakt’ met infraroodpanelen die de stam

Vergroeiing in de oudste linde van Vlaardingen

De oude linde op het landje van Chardon is volledig hol

verwarmen tot 44 graden Celsius, een temperatuur die de boom nog kan verdragen, maar waarbij de schadelijke bacteriën doodgaan. De stam of tak moet een uur of vier ingepakt blijven en daarna is het hopen dat de boom het wint van de ziekte.

Positieve groenberichten

Onderweg naar de volgende locatie vertelt Van der Burg hoe hij op het idee kwam om een artikel te maken (*We planten 1400 bomen*) over elke honderdste aangeplante boom in Vlaardingen. Dit is te lezen op de gemeentewebsite. ‘Dat we dit doen, heeft ook te maken met de aanleg van de Blankenburgverbinding. Er verdwijnt een flink stuk groen voor de aanleg van de nieuwe A24. Dit wordt gecompenseerd met nieuwe bomen of struiken. In één seizoen gingen we daardoor 1400 bomen aanplanten. Bomenkap roept altijd veel op bij omwonenden en we zijn ook verplicht daarover te communiceren. Maar als we bomen aanplanten, merken omwonenden daar meestal weinig van. Mensen zeggen soms: Waarom kappen jullie alsmaar bomen en planten jullie nooit iets aan? Dat kan natuurlijk niet als er zoveel bomen worden aangeplant. We wilden de toon zetten met positieve groenberichten, vandaar het idee om over elke honderdste aangeplante boom een leuk en informatief bericht te maken. Dat heeft veel leuke reacties opgeleverd bij mensen hier. En nu dus ook bij de redactie van Boomzorg.’

Gouden snaai

We arriveren bij het Verploegh Chasséplein, waar het hele middenveld wordt gedomineerd

door een ring van forse Kaukasische vleugelnoten. De schaduw van de brede boomkronen geeft een bijna mediterrane sfeer aan dit plein. Van der Burg: 'De vleugelnoot is op het moment mijn favoriete boom. Of hij ecologisch veel te bieden heeft, betwijfel ik, maar het dichte bladerdak en de brede kroon geven een heel diepe schaduw, en de hangende bloeiwijze is ook erg mooi. De vruchten zien er precies uit zoals de naam zegt, vleugelnoten, oftewel een noot met twee vleugels. De wetenschappelijke naam *Pterocarya fraxinifolia* vind ik ook leuk omdat het letterlijk pteron, vleugel, en karuon, noot, betekent, en *fraxinifolia* betekent 'met bladeren als die van de es' zoals je ook inderdaad kunt zien. Ik wil trouwens naast de boomartikelen over nieuwe aanplant ook schrijven over onze monumentale bomen in Vlaardingen. In het artikel over de vleugelnoot zal ik hem dan de *gouden snaaiboom* noemen, om de fantasie van de lezers aan te wakkeren.'

Onderweg komen we langs de Hogelaan, op de scheiding van het Hofpark en het Oranjepark, waar een fraaie beukenlaan te zien is. Halverwege stoppen we even omdat er verderop een grote plataan staat met bijzonder lange takken. De tak over het pad is deel teruggesnoeid omdat er wat zorgen over waren. 'Later dacht ik: waarom eigenlijk meteen snoeien? In het buitenland zag ik dat zulke takken ook wel gestut worden, zodat de tak gewoon verder kan groeien. In plaats van de boom aan te passen aan hoe die volgens ons moet zijn, kunnen we ook de boom helpen om te groeien zoals dat bij hem past.' We zien dat verschillende beukenstammen zijn ingepakt omdat ze anders last hebben van zonnebrand. 'Dat gebeurt vooral als een naburige boom geveld is en de stam daardoor minder schaduw heeft.'

Samenleven met het beetje natuur dat we hebben

Aan de Binnensingel zien we zilverlindes langs de stoep staan. 'Die zijn aangeplant omdat luizen hier minder vat op hebben. De bladeren hebben

kleine haartjes, waardoor luizen zich daar niet goed op kunnen bewegen. Als bomen veel luis hebben, geeft dat soms overlast. Doordat het kleverige spul op de grond onder de boom ligt, krijgen we klachten. Sommige mensen willen graag dat we er iets aan doen of de boom zelfs kappen als het heel erg is. Maar luizen zijn een tijdelijk probleem dat meestal vanzelf weer verdwijnt. Met deze zilverlindes hopen we dat deze plakbeestjes minder kans hebben. Iets anders is wortelopdruk. Dat geeft ook overlast. Tijdens een buitenlandvakantie in Zuid-Europa viel me op dat men daar veel minder tegen wortelopdruk doet. De mensen, ook ouderen, zijn erop ingesteld om daar letterlijk overheen te stappen. Dat riep bij mij de vraag op of we in Nederland

niet een beetje doorslaan in het perfect vlak willen houden van de ondergrond. Misschien hoort een beetje wortelopdruk gewoon bij bomen in het straatbeeld en moeten we accepteren dat we samenleven met het beetje natuur dat we hebben. Met inheemse bomen en wilde planten in onze omgeving kunnen we een klein steentje bijdragen aan een betere aarde.'

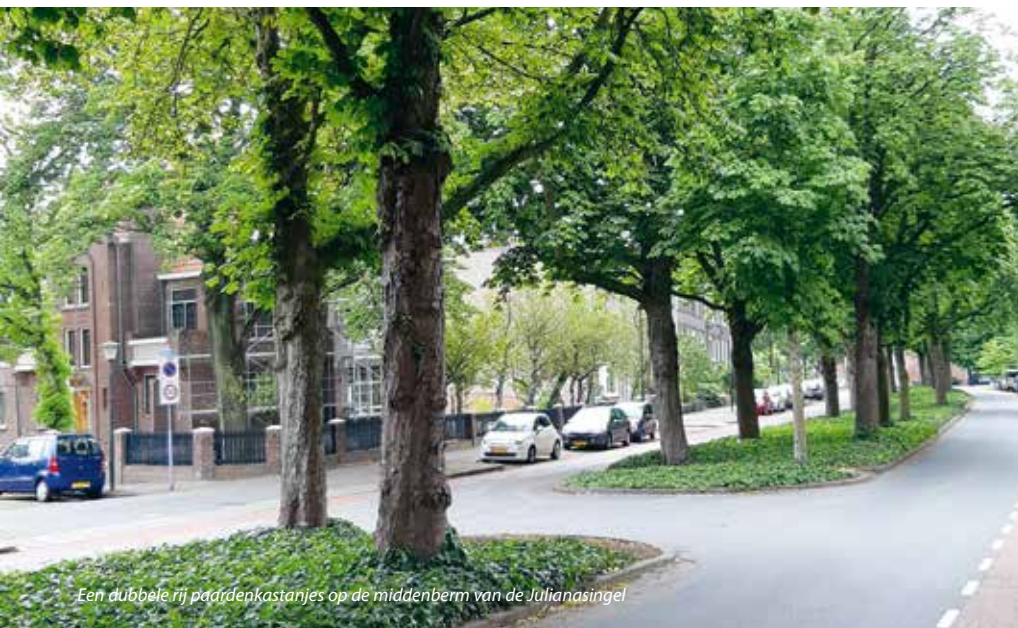
De groene haring

Op de terugweg fietsen we nog even langs de trekkade om aan de overkant van het water de locatie voor de 'groene haring' te zien. Nu is het nog een leeg landje met wat dixi's langs de rand. Dat veldje is een plek zonder kabels, leidingen of andere beperkingen, en dus beschikbaar voor boomaanplant. Althans, zo werd gedacht. Van der Burg wil daar een bomenrij in de vorm van een haring gaan aanplanten, passend bij het imago van Vlaardingen als haringstad. Vanuit de lucht zie je dan een groene haring en met een maaipad loop je er doorheen. 'Het leek me een leuke stunt om een beetje de *Vlaarderlandse liefde* een impuls te geven en tegelijkertijd extra bomen aan te planten.' Toen kwam er een mailtje zijn collega van de afdeling Archeologie: 'Die

'Er verdwijnt een flink stuk groen voor de aanleg van de nieuwe A24. Dit wordt gecompenseerd met nieuwe bomen of struiken. In één seizoen gingen we 1400 bomen aanplanten'

Beukenlaan met risico op zonnebrand

Een dubbele rij paardenkastanjes op de middenberm van de Julianasingel

'Ik zie in elk geval geen nieuwe plekken van de kastanjabloedingsziekte'

vond het een leuk idee, maar wees me er wel op dat dit een stuk grond is met mogelijk hoge archeologische waarde. Dus dat er eerst grond-boringen gedaan zouden moeten worden om zeker te weten dat de bomen niet voor schade gaan zorgen. Nou is geschiedenis wel een hobby van me, maar dit is natuurlijk een uitdaging waar ik van tevoren helemaal niet aan had gedacht. Maar ach, ik zie het weer als een nieuwe ervaring en wie weet wat we nog vinden!

Veiligheid gaat uiteindelijk voor

Via wat fietspaden passeren we tot slot de Holysingel. Bij een van de recente stormen ging daar een grote boom om. 'Er is nu een trekproef

gedaan bij diverse bomen waarbij het resultaat representatief is voor de rest. Daaruit blijkt dat ze allemaal ent-onderstamproblemen hebben. Uitgestelde onverenigbaarheid kan de nodige risico's met zich meebrengen en is dus een probleem dat serieus moet worden opgepakt. Moet daarom een groot aantal volwassen bomen gekapt worden? Voor bomenmensen en gemeentemensen zijn dat lastige vragen. Moet je elk risico uitsluiten of hoort een beperkt risico er gewoon bij? Je wilt die mooie volwassen bomen sparen, maar je kunt het ook niet verantwoord als het serieus misgaat. Op dit moment stellen we een nota samen om dit met onze wethouder te bespreken, aan de hand

daarvan zullen we overgaan tot passende actie.'

De grootste uitdaging

Terug bij de werf zetten we de fietsen weer terug. Van der Burg komt nog terug op zijn plan met de groene haring. 'Mocht het plan niet doorgaan, dan komt het waarschijnlijk helemaal te vervallen, omdat er verder geen plekken zijn waar deze haring genoeg ruimte heeft.' In plaats daarvan zullen de bomen als individuen elders worden geplant en zal Van der Burg op zoek moeten naar andere kabel- en leidingvrije boomplantplaatsen. 'Dat is vaak nog de grootste uitdaging bij het plannen van bomen; plekken vinden waar het kan. Want met boomkronen kan je nog redelijk variëren, met wortels is dat een ander verhaal. Stedelijk gebied krijgt steeds meer ondergrondse infrastructuur, en daar tussendoor moeten dan nog wat bomen. Met de hoge grondwaterstand hier in Vlaardingens erbij is de uitdaging compleet. Het hoort allemaal bij het plaatje, en zo houd ik mijn collega van Riolering ook een beetje bezig. Dan staat hij weer naast mijn bureau wanneer hij een wortelpakket uit zijn buizen heeft getrokken en begint hij erover dat we onze bomen hierop moeten aanspreken. Ik verwijs hem dan naar de wortelwerende buizen die in het magazijn naast de bougievonkjes liggen,' lacht Van der Burg.

Kaukasische vleugelnoten op het Verploegh Chasséplein

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!